

КАФЕДРА ДЕРЕВ'ЯНИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ

Фагот

Освітній ступінь	бакалавр	<table border="1"><tr><td>Курс</td><td>1-4</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>1-8</td></tr></table>	Курс	1-4	Семестр	1-8				
Курс	1-4									
Семестр	1-8									
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»									
Освітньо-професійна програма	«Оркестрові духові та ударні інструменти: «Флейта», «Гобой», «Кларнет», «Фагот», «Саксофон», «Валторна», «Труба», «Тромбон», «Туба», «Ударні інструменти»									
Статус	<u>обов'язкова</u>	<table border="1"><tr><td>ECTS</td><td>23</td></tr><tr><td>Годин</td><td>690</td></tr><tr><td>Індивідуальні заняття</td><td>314</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>376</td></tr></table>	ECTS	23	Годин	690	Індивідуальні заняття	314	Самостійна робота	376
ECTS	23									
Годин	690									
Індивідуальні заняття	314									
Самостійна робота	376									
Форма контролю	<u>екзамен/</u> атестаційний іспит									

Інформація про викладача

ПІБ	Осадчий Тарас Миколайович, викладач кафедри дерев'яних духових інструментів НМАУ імені П.І.Чайковського, заслужений артист України
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9UtGdBwAAAAJ
e-mail	taras.osadchiy.fagot@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Духові інструменти – яскрава сторінка історії українського музичного мистецтва. Фундаментом оркестрового виконавства нашої країни слід вважати діяльність козацьких капелій та цехових оркестрів, осередками музичної освіти були братські школи. У середині XIX ст. були утворені професійні освітні музичні заклади – училища. У Київському музичному училищі працювали у ті роки видатні фаготисти Литвинов О.А, Харчук П.С., Строкач М.С. У 1913 році була заснована Київська консерваторія. Не можна не згадати й професорів консерваторії, які у різні роки очолювали клас фагота Литвинов О.А., Вдовиченко В.І., Апатський В.М.

Сьогодні завданням, поставленим перед викладачами Академії, є підготовка молодих митців найвищої професійної кваліфікації, здатних забезпечити національне духовне та культурне відродження нашої країни. Навчальна дисципліна «Спеціальний інструмент (фагот)» є основою для опанування вершин професійної майстерності. Клас з фаху стає незамінним середовищем, де ґрунтуються та розвиваються найважливіші професійні, творчі та особистісні якості студента.

Метою навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (фагот)» є підготовка фахівців освітнього ступеня «Бакалавр музичного мистецтва» (спеціалізація Оркестрові духові та ударні інструменти).

Завдання:

- надання студенту фундаментальних професійних знань і навичок;
- виховання фахівця обізнаного у проблематиці споріднених мистецьких галузей знань;
- виховання музиканта, здатного глибоко відчувати і мислити, любити свою професію, такого, що має прагнення до подальшого самовдосконалення.

Студент повинен засвоїти і знати:

- основи теорії та методології інтерпретації інструментальних творів;
- сольфеджіо, теорію та історію музики, гармонію, аналіз музичних форм;
- методи роботи над творами різних жанрів та стилів (соло, в ансамблі, оркестрі);
- психологію виконавської та педагогічної діяльності;
- норми професійного етикету та артистичної культури;
- історію виконавства на духових інструментах.

Бакалавр повинен мати комплекс навичок та вміти:

- застосовувати різноманітні виконавські техніки та прийомами, які забезпечують якісне звуковидобування та звуковедення;
- використовувати здобуті знання та навички під час сольного музикування, а також під час гри у ансамблі, оркестрі;
- грати («читати») з аркуша;
- самостійно опановувати та інтерпретувати музичні твори;
- швидко запам'ятовувати (вивчати на пам'ять) музичні твори;
- використовувати нетрадиційні засоби виразовості (мікрохроматика, багатозвуччя, тощо);
- грати на споріднених інструментах (контрфагот).

Підсумковими формами контролю з дисципліни «Спеціальний інструмент (фагот)» за професійним та творчим розвитком студентів освітнього ступеня «Бакалавр» є іспити у 1 – 7 семестрах, технічні заліки у 2 та 4 семестрах, державний іспит наприкінці 8 семестру. Крім того, протягом кожного семестру (за винятком 1 семестру) студент мусить не менше одного разу виступити в академічному концерті з спеціально підготовленою програмою, що створює певну ритмічність сценічного досвіду та виступає своєрідним аналогом обов'язкового семінару.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та її специфіки, засвоєння матеріалу використовується електронна пошта (e-mail), FB-месенджер, Viber, Google meet, Zoom, а також навчальна платформа MOODLE.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань тощо.

Перелік тем

Тема 1. Виявлення фахової, загально-музичної і техніко-виконавської підготовки першокурсників та визначення напрямків розвитку їхніх виконавських вмінь із врахуванням індивідуальних можливостей студента
Тема 2. Володіння гамами, вправами та етюдами
Тема 3. Формування штрихових, тембральних-динамічних, інтонаційних вмінь
Тема 4. Читання нот з аркуша – складова прискореного навчання
Тема 5. Робота над мініатюрою
Тема 6. Практичне застосування досвіду видатних виконавців

Тема 7. Робота над старовинною сонатою, різнохарактерними п'єсами
Тема 8. Віртуозна п'єса. Ознаки віртуозності.
Тема 9. Ускладнення техніко–виконавських завдань
Тема 10. Засвоєння педагогічного репертуару. Читання нот з листа оркестрових партій.
Тема 11. Поглиблена робота над творами крупної форми
Тема 12. Насичена виконавська практика як передумова успішних виступів
Тема 13. Зосередження уваги на техніко-виконавських та художньо-виконавських завданнях
Тема 14. Робота над концертами віртуозно-романтичного напрямку
Тема 15. Поглиблення роботи над виконавським стилем, індивідуальною манерою композитора
Тема 16. Робота над романтичною сонатою, п'єсами, іншими творами
Тема 17. Виконання концерту як повноцінного циклічного твору
Тема 18. Формування умінь і навичок самостійного опрацювання музичного твору
Тема 19. Складання довільної програми за вибором студента
Тема 20. Удосконалення музичного мислення, досвіду музично–виконавської діяльності. Розвиток інтерпретаторських якостей студента.

Форми та технології навчання

Базова форма навчання визначена навчальним планом (очна, денна).

В сьогочасних реаліях пандемії в освітньому процесі запроваджена змішана форма навчання як синтез онлайн та офлайн форм.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються студенту.

Методи контролю

Підсумковими формами контролю з дисципліни «Спеціальний інструмент (фагот)» за професійним та творчим розвитком студентів освітнього ступеня «Бакалавр» є іспити у 1 – 7 семестрах, технічні заліки у 2 та 4 семестрах, атестаційний іспит наприкінці 8 семестру. Крім того, протягом кожного семестру (за винятком 1 семестру) студент мусить не менше одного разу виступити в академічному концерті з спеціально підготовленою програмою, що створює певну ритмічність сценічного досвіду та виступає своєрідним аналогом обов'язкового семінару.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Технічний залік	15
2.	Академічний концерт	30
3.	Відвідування занять	15
4.	Атестаційний іспит	40
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів:

90-100-А (відмінно) – відповідає яскравій грі фаготиста із якісною реалізацією всіх технологічних компонентів виконавської майстерності;

82-89-В (добре) – відповідає якісному виступу фаготиста, але з наявністю незначних недоліків;

74-81-С (добре) – відповідає впевненому виступу фаготиста, але з наявністю певних вад;

64-73-Д (задовільно) – наявність значних вад у грі виконавця;

60-63-Е (задовільно) – представлені твори не відповідають вимогам НМАУ, наявність значних вад у грі виконавця;

35-59-ФХ (незадовільно) – рівень виконання твору студентом не відповідає вимогам НМАУ.

Інклюзивне навчання

Передбачене викладання навчальної дисципліни для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта

Впродовж вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (Фагот)» передбачається участь студентів у науково-методичних, практичних конференціях, конкурсах творчих робіт, майстер класах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.

Рекомендована література:

1. Апатський В. Методика викладання гри на духових інструментах, Вип.4., К., 1976
2. Апатський В. Питання музичного виконавства та педагогіки, К., 1979
3. Апатський В. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва. – Навчальний посібник. – К., НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2006. – 432 с.
4. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К.: Музична Україна, 2004. – 560 с.
5. Пушечников И.Ф. Про майстерність викладача-гобоїста./ Теорія та практика гри на духових інструментах. Збірка статей. Редактор-складник В.М.Апатський. – Київ: Музична Україна, 1989. – 136с.
6. Цюлюпа С.Д. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Збірник наукових праць. Випуск 10 / Упорядник С.Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, 2018. – 220 с